

**COMITETUL EXECUTIV
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

HOTĂRÂREA

nr. ___ din ___ _____ 2023

**Pentru aprobarea Regulamentului privind efectuarea controalelor și aplicarea
sancțiunilor unităților de schimb valutar**

În temeiul art.5 alin.(1) lit.l), art.11 alin.(1), art.27 alin.(1) lit.c) și art.51 lit.b) și 52 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, al art.4 alin.(12) și Capitolului VIII din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.423-429, art.859), cu modificările ulterioare, al art. 15 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. c) și alin.(5) lit. a) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66, art. 133), cu modificările ulterioare, precum și al art. 1 alin. (3), art. 3 alin. (2) lit. b), art. 4 alin. (4) și art. 34 alin. (3) din Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 142-146 art. 260), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind efectuarea controalelor și aplicarea sancțiunilor unităților de schimb valutar (se anexează).
2. Regulamentul privind efectuarea controalelor și aplicarea sancțiunilor unităților de schimb valutar intră în vigoare la data de 20 iulie 2023.

REGULAMENT
privind efectuarea controalelor și aplicarea sancțiunilor unităților de schimb valutar

Secțiunea I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind efectuarea controalelor și sancționarea unităților de schimb valutar (în continuare – Regulament) stabilește normele de efectuare de către Banca Națională a Moldovei (în continuare - BNM) a controlului activității unităților de schimb valutar, de perfectare și examinare a rezultatelor acestor controale și de aplicare a sancțiunilor.

2. Efectuarea controalelor asupra activității unităților de schimb valutar are ca scop verificarea respectării prevederilor Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară (în continuare – Legea nr. 62/2008), Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare – Legea nr. 308/2017), precum și a prevederilor actelor normative emise în aplicarea acestora.

3. În prezentul regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr.62/2008 și în Regulamentul privind licențierea unităților de schimb valutar, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.304/2016.

4. Controalele asupra activității unităților de schimb valutar, precum și aplicarea măsurilor de remediere și a sancțiunilor față de acestea se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (în continuare – Legea nr. 548/1995), Legii nr.62/2008, Legii nr. 308/2017, Legii nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor (în continuare – Legea nr. 75/2020) și ale prezentului Regulament.

5. Pentru determinarea respectării de către unitatea de schimb valutar a cerințelor referitoare la suma mijloacelor bănești stabilită în Legea nr.62/2008, se aplică cursul oficial al leului moldovenesc față de valutele străine valabile:

a) la data efectuării operațiunii de schimb valutar – în cazul prevăzut la art.42¹ alin.(2) lit.c) și alin.(3) lit.f) din Legea nr.62/2008;

b) la data pentru care se efectuează calculul – în cazul prevăzut la art.44 alin.(1), (2), (4) și (5) din Legea nr.62/2008.

Secțiunea II
TIPURILE ȘI FRECVENȚA CONTROALELOR

6. Controalele la unitățile de schimb valutar pot fi:

1) în funcție de locul desfășurării controlului:

a) controale pe teren;

b) controale din oficiu;

2) în funcție de modul de desfășurare:

a) controale planificate – controale efectuate în baza unui plan trimestrial de control aprobat de BNM și care se efectuează cel mult o dată în cursul anului calendaristic, după caz, cu cooptarea reprezentanților instituțiilor cu funcții de reglementare și control, conform competenței;

b) controale inopinate – controale efectuarea cărora nu este prevăzută în planul de control trimestrial al BNM și care se inițiază în cazurile prevăzute de art. 62 alin. (3) din Legea nr.62/2008.

3) în funcție de scopul controlului:

a) control efectuat în vederea verificării respectării reglementarilor valutare;

b) control efectuat în vederea verificării respectării reglementarilor cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;

c) control efectuat în vederea verificării simultane a obiectivelor menționate la lit. a) și b) din prezentul subpunct.

7. Planul trimestrial de control este elaborat ținându-se cont de: frecvența efectuării controalelor precedente, încălcările depistate în cadrul controalelor precedente, măsurile întreprinse în vederea încetării sau lichidării încălcărilor constatate anterior, rezultatele supravegherii continue din oficiu, riscurile asociate, sesizările/ petițiile parvenite pe adresa BNM.

Secțiunea III

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE CONTROL LA UNITĂȚILE DE SCHIMB VALUTAR

8. Controalele pe teren (planificate și inopinate) asupra activității unităților de schimb valutar se efectuează de către o echipă de control formată din cel puțin doi angajați ai Băncii Naționale a Moldovei, denumiți în continuare – „inspectori”, împuterniciți pornind de la scopul controlului.

9. Pentru efectuarea controlului pe teren Banca Națională emite decizia privind efectuarea controlului pe teren (în continuare – decizia BNM), care va conține cel puțin următoarea informație: numărul și data deciziei; denumirea unității de schimb valutar/subdiviziunii acesteia supuse controlului; sediul și adresa de desfășurare a activității acesteia; tipul controlului; scopul controlului; data efectuării controlului și, după caz, perioada activității supuse controlului; numele, prenumele inspectorilor împuterniciți să efectueze controlul, conducătorului echipei de control; funcția; numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.

10. Decizia BNM se emite în două exemplare. Un exemplar al deciziei se păstrează la BNM, iar alt exemplar se înmânează unității de schimb valutar în momentul inițierii controlului. Odată cu înmânarea deciziei BNM, inspectorii prezintă și legitimațiile de serviciu.

11. În procesul de efectuare a controlului pe teren inspectorii au dreptul:

a) de a accede în încăperile unităților de schimb valutar și de a avea acces la safeuri, la informațiile din echipamentele de casă și control, aparatele de schimb valutar și din alte mijloace tehnice, utilizate în procesul de desfășurare a activității de schimb valutar cu persoane fizice;

b) de a efectua cumpărătura de control în conformitate cu prevederile art. 62¹ din Legea nr.62/2008;

c) de a solicita prezentarea documentelor și a informației necesare efectuării controlului și de a face, dacă consideră necesar, copii de pe acestea;

d) de a solicita generarea documentelor fiscale de totalizare și/sau rapoartelor privind operațiunile efectuate, care să conțină date corespunzătoare, pentru ziua efectuării controlului, până la momentul controlului;

e) de a utiliza pentru atestarea faptelor constatate mijloace tehnice (audio, video, foto), de a solicita, după caz, explicația casierului unității de schimb valutar sau a persoanei împuternicite să acționeze în numele unității de schimb valutar și/sau de a invita unul sau mai mulți martori asistenți.

12. Angajații unității de schimb valutar nu au dreptul să efectueze controlul personal al inspectorilor, al mijloacelor tehnice, inclusiv al telefoanelor, purtătorilor electronici de informație, aflate în posesia lor, să ridice aceste mijloace sau să împiedice inspectorii în posibilitatea de a utiliza aceste mijloace la efectuarea controlului.

13. În cazul atragerii martorului asistent, acesta va fi o persoană fizică cu capacitate de exercițiu deplină, care este dezinteresată de rezultatele controlului, nu se află în relație de rudenie cu inspectorii BNM, lucrătorii și asociații/acționarii unității de schimb valutar.

14. Martorul asistent are obligația de a atesta, prin semnarea actului privind rezultatele controlului, faptele (acțiunile) în legătură cu controlul, precum și de a păstra secretul asupra informațiilor ce constituie secret comercial, bancar și alt secret protejat de lege, de care a luat cunoștință în legătură cu controlul. Martorul asistent are dreptul de a fi informat în legătură cu ce este atras în calitate de martor asistent, de a lua cunoștință de decizia privind efectuarea controlului, de a

face observații asupra conținutului actului privind rezultatele controlului în ce privește faptele (acțiunile) la atestarea cărora a asistat.

15. În cadrul controlului pe teren, casa de schimb valutar, sucursala acesteia are obligația să prezinte echipei de control toate mijloacele bănești care se află în interiorul încăperilor acesteia, inclusiv în safeuri, în vederea verificării existenței mijloacelor bănești în cuantumul stabilit de art.44 alin.(1) sau alin. (2) din Legea nr.62/2008, după caz.

16. În cazul în care la casa de schimb valutar, sucursalele acesteia suma existentă a mijloacelor bănești este mai mică decât mărimea stabilită la art.44 alin.(1) și/sau (2) din Legea nr.62/2008, echipa de control are dreptul să solicite casei de schimb valutar prezentarea informației despre suma mijloacelor bănești care se păstrează, la momentul controlului, în conturile deschise la băncile licențiate și/sau în aparatele de schimb valutar. Dacă astfel de informații nu pot fi prezentate la momentul controlului, acestea urmează a fi prezentate după efectuarea controlului în termenul indicat în actul privind rezultatele controlului, cu anexarea documentelor corespunzătoare.

17. La efectuarea controlului asupra activității unităților de schimb valutar se ține cont de prevederile art. 75¹ din Legea nr.548/1995, în măsura în care nu contravin normelor stabilite de Legea nr.62/2008, Legea nr. 308/2017, Lege nr. 75/2020 și prezentul regulament.

Secțiunea IV

ÎNTOCMIREA ACTULUI PRIVIND REZULTATELE CONTROLULUI PE TEREN

18. În baza rezultatelor controlului pe teren echipa de control întocmește în două exemplare actul privind rezultatele controlului, conform formularului din anexa nr.1. Un exemplar al actului privind rezultatele controlului se păstrează la BNM, fiind anexate documentele colectate de echipa de control (în original sau în copie, după caz) care confirmă faptele constatate în cadrul controlului, iar al doilea exemplar (dacă este cazul, cu anexele documentelor colectate de inspectorii) se notifică unității de schimb valutar supuse controlului/ persoanei împuternicite a acesteia, conform prevederilor art. 11² alin. (1) lit. a), b) sau c) din Legea nr. 548/1995.

19. Dacă notificarea actului privind rezultatele controlului nu este posibilă prin niciuna dintre modalitățile prevăzute la punctul 18, inclusiv în cazul în care destinatarul nu este disponibil/nu poate fi contactat sau refuză luarea de cunoștință, se aplică prevederile art. 11² alin. (10) din Legea nr. 548/1995.

20. În cazul opunerii față de efectuarea controlului (refuzul sau neacordarea accesului în încăperile unității de schimb valutar, la safeuri, la informațiile din echipamentele de casă și control, aparatele de schimb valutar și din alte mijloace tehnice, crearea oricăror alte impedimente din partea lucrătorilor unității de schimb valutar sau a altor persoane de a efectua controlul) și /sau eschivării de la prezentarea informației și a documentelor solicitate în cadrul controlului, despre acest fapt se consemnează în actul privind rezultatele controlului.

21. Actul privind rezultatele controlului se semnează, pe fiecare filă, de către inspectorii și persoana împuternicită a unității de schimb valutar. Dacă persoana în cauză refuză să semneze actul privind rezultatele controlului, inspectorii consemnează faptul refuzului în actul respectiv. În cazul atragerii martorului asistent, actul privind rezultatele controlului se semnează, pe fiecare filă, și de către martor, indicându-se pe ultima pagină numele, prenumele, patronimicul și date de contact ale acestuia (domiciliul/reședința, numărul de telefon ș.a.).

22. În cazul în care în formularul actului privind rezultatele controlului spațiile destinate completării nu sunt suficiente pentru reflectarea informației complete aferente rezultatelor controlului, consemnarea acesteia se continuă pe file suplimentare, ce se anexează la actul privind rezultatele controlului, care sunt parte integrantă a actului în cauză. Fiecare filă suplimentară se semnează de către membrii echipei de control, persoana împuternicită a unității de schimb valutar, precum și, dacă este cazul, de către martorul asistent.

23. Informația privind cazurile de încălcare (identificate în cadrul controlului) a prevederilor Legii nr. 62/2008 și prezentului regulament aferente aplicării echipamentului de casă și control de către casa de schimb valutar/sucursalele acesteia, punctul de schimb valutar al hotelului se remite de către BNM Serviciului Fiscal de Stat, în vederea aplicării măsurilor conform legislației în vigoare.

Secțiunea V

PARTICULARITĂȚILE EFECTUĂRII CONTROLULUI DIN OFICIU

24. Controlul din oficiu se efectuează de către angajații BNM, fără emiterea unei decizii scrise, în baza informațiilor disponibile (rapoarte, documente prezentate subsecvent conform prevederilor cadrului normativ) sau a celor solicitate de către BNM de la unitatea de schimb valutar și/sau autorități.

25. Dacă în cadrul controlului din oficiu a unității de schimb valutar se constată încălcări, se întocmește informația privind încălcările constatate, care se aduce la cunoștința unității de schimb valutar. Informația privind încălcările constatate se notifică unității de schimb valutar, conform prevederilor art. 11² alin. (1) lit. a), b) sau c) din Legea nr. 548/1995.

26. Prevederile punctului 19 se aplică și în cazul controlului din oficiu.

Secțiunea VI

APLICAREA SANȚIUNILOR ȘI MĂSURILOR DE REMEDIERE PENTRU ÎNCĂLCĂRI AFERENTE DOMENIULUI VALUTAR

Secțiunea 1. Prevederi generale

27. În cazul constatării încălcării prevederilor Legii nr.62/2008, prezentului regulament și ale actelor normative ale BNM ce vizează activitatea birourilor și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar ale băncilor licențiate, precum și în cazul neexecutării sancțiunilor impuse, BNM poate aplica băncilor sancțiuni în conformitate cu capitolul 5 din titlul V din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor și în conformitate cu art. 75 - 75² din Legea nr.548/1995 (care se aplică în mod corespunzător).

28. În cazul constatării încălcării prevederilor Legii nr.62/2008, prezentului regulament și ale actelor normative ale BNM ce vizează activitatea de schimb valutar a casei de schimb valutar și hotelului, precum și în cazul neexecutării sancțiunilor impuse, BNM aplică sancțiuni casei de schimb valutar și hotelului, în conformitate cu prevederile art.63-66 din Legea nr.62/2008 și ale art.75 - 75² din Legea nr.548/1995, ținând cont de particularitățile prevăzute de prezentul regulament.

29. Informația privind sancțiunile aplicate unităților de schimb valutar se publică pe pagina web a BNM.

30. În temeiul art. 63 alin. (3) din Legea nr.62/2008, art. 75 alin. (1) lit. c) din Legea nr.548/1995, BNM poate aplica față de titularul de licență (casa de schimb valutar și hotel) următoarele sancțiuni:

- a) avertisment scris;
- b) amendă de la 10 000 până la 40 000 lei;
- c) suspendarea parțială sau totală a activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice;
- d) retragerea licenței.

31. La individualizarea sancțiunilor aferente domeniului valutar se ține cont de gravitatea încălcărilor comise, de caracterul repetat (se consideră repetată încălcarea comisă în decursul a 2 ani de la data de constatare a aceleiași fel de încălcare), de circumstanțele personale și reale ale acestora, având în vedere cel puțin următoarele circumstanțe (în măsura în care acestea pot fi determinate):

- 1) gravitatea, durata și frecvența încălcării;
- 2) impactul încălcării asupra activității titularului de licență, inclusiv beneficiile economice obținute prin încălcare;
- 3) dacă este cazul, volumul mijloacelor bănești legat de obiectul încălcării;
- 4) acțiunile titularului de licență după comiterea încălcării, inclusiv:
 - a) gradul de cooperare manifestat în cadrul controlului BNM;
 - b) natura, gradul și eficacitatea oricărei acțiuni de remediere întreprinse de către titularul de licență cu privire la încălcare și cât de prompt această acțiune a fost luată;

- c) dacă titularul de licență a respectat prompt și efectiv orice cerere a BNM;
- d) prezentarea oricărei informații incomplete de către titularul de licență și dacă informațiile au fost furnizate în încercarea de a induce în eroare BNM;
- 5) existența sancțiunilor anterioare aplicate în ultimii doi ani;
- 6) alte circumstanțe agravante/atenuante.

32. Hotărârea de suspendare a activității titularului de licență și de retragere a licenței se ia de către Comitetul executiv al BNM, iar hotărârea privind aplicarea amenzii și emiterea avertismentului în scris pentru încălcări aferente reglementării valutare, precum și hotărârea privind reluarea activității de către titularul de licență se iau în modul stabilit de reglementările interne ale BNM, ținând cont de prevederile art. 24 alin. (2) și art. 75² alin. (2) și (3) din Legea nr.548/1995.

33. În cazul încălcărilor depistate în cadrul controlului pe teren, hotărârea de sancționare se ia în baza actului privind rezultatele controlului, iar în cazul încălcărilor depistate în cadrul controlului din oficiu – în baza informației privind încălcările constatate de BNM.

34. Avertismentul în scris și hotărârile BNM emise în cadrul procesului de sancționare a unităților de schimb valutar se notifică titularului de licență conform prevederilor art. 11² alin. (1) lit. a), b) sau c) din Legea nr. 548/1995. Dacă comunicarea acestora nu este posibilă prin niciuna dintre modalitățile prevăzute în prezentul punct, inclusiv în cazul în care destinatarul nu este disponibil/nu poate fi contactat sau refuză luarea de cunoștință, se aplică prevederile art. 11² alin. (10) din Legea nr. 548/1995.

35. Unitatea de schimb valutar față de care au fost aplicate sancțiuni este obligată în termenul stabilit să lichideze încălcările depistate și circumstanțele care au dus la aplicarea sancțiunii, să înștiințeze BNM despre lichidarea acestora și, după caz, să întreprindă alte acțiuni prevăzute de hotărârea privind aplicarea sancțiunii și de prezentul regulament.

Secțiunea 2. Avertismentul casei de schimb valutar și hotelului

36. Avertismentul în scris aplicat casei de schimb valutar și hotelului se emite în cazul și în termenul prevăzute de art.64 din Legea nr.62/2008, precum și în modul prevăzut de art.75 alin.(4) din Legea nr.548/1995, și luând în considerare particularitățile prevăzute de prezentul regulament.

Secțiunea 3. Aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzilor casei de schimb valutar și hotelului

37. Hotărârea BNM privind aplicarea amenzii casei de schimb valutar/hotelului pentru încălcări aferente domeniului valutar se emite în cazul prevăzut de art.75² alin.(8) din Legea nr.548/1995, luând în considerare particularitățile prevăzute de art.75² alin.(10)-(14) din Legea nr.548/1995 și art. 64¹ din Legea nr.62/2008, precum și prevederile prezentului regulament.

38. Modul de calcul al amenzii este reprezentat în anexa nr. 2 la prezentul regulament și este o îndrumare în procesul de valorificare a rezultatelor controalelor efectuate și de luare a deciziilor privind aplicarea sancțiunii, însă nu înlocuiește experiența și judecata profesională și nu limitează posibilitatea BNM, ținând cont de apariția anumitor fapte și circumstanțe, să diminueze/majoreze valoarea amenzii aplicate, potrivit limitelor prevăzute de art. 75 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 548/1995 sau să decidă privind aplicarea unei sancțiuni mai ușoare.

39. Dovada achitării benevole de către titularul de licență a amenzii, se face prin notificarea către BNM conform prevederilor art. 11³ din Legea nr. 548/1995, prin transmiterea documentului eliberat de prestatorul de servicii de plată rezident care confirmă plata amenzii.

40. În cazul perceperei incontestabile a amenzii din contul de plăți al titularului de licență, înaintarea de către BNM a hotărârii privind aplicarea amenzii, însoțită de ordinul incaso, se efectuează, în mod consecutiv, către toate conturile de plăți ale casei de schimb valutar (sucursalei acesteia)/hotelului. Dovada achitării amenzii se face prin restituirea la BNM, de către prestatorul de servicii de plată rezident respectiv, a hotărârii privind aplicarea amenzii, însoțite de exemplarul al doilea al ordinului incaso pentru perceperea incontestabilă a amenzii care va conține mențiunea de executare.

41. BNM aplică prevederile art.75² alin.(11) lit. c) din Legea nr.548/1995 în cazul în care hotărârea privind aplicarea amenzii a fost retrasă/restituită la BNM din motivul lipsei sau insuficienței mijloacelor bănești în conturile de plăți ale casei de schimb valutar (sucursalelor acesteia)/hotelului.

Secțiunea 4. Suspendarea și reluarea activității de schimb valutar a titularului de licență

42. Hotărârea privind suspendarea activității de schimb valutar se adoptă și se aduce la cunoștința titularului de licență în conformitate cu prevederile art.65 din Legea nr.62/2008, luând în considerare prevederile prezentului regulament.

43. În cazul constatării în activitatea sucursalelor casei de schimb valutar și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar a temeiurilor prevăzute de art.65 din Legea nr.62/2008, va fi suspendată total sau parțial activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a sucursalelor casei de schimb valutar și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar asupra cărora a fost efectuat controlul în baza deciziei BNM.

44. Modul de stabilire a termenului de suspendare a activității de schimb valutar este reprezentat în anexa nr. 3 la prezentul regulament și este o îndrumare în procesul de valorificare a rezultatelor controalelor efectuate și de luare a deciziilor privind aplicarea sancțiunii, însă nu înlocuiește experiența și judecata profesională și nu limitează posibilitatea BNM, ținând cont de apariția anumitor fapte și circumstanțe, să diminueze/majoreze termenul de suspendare a activității de schimb valutar, ținând cont de limita prevăzută de art. 65 alin. (2) din Legea nr. 62/2008.

45. Dacă altceva nu este stipulat în hotărârea privind suspendarea activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii acestei hotărâri, titularul de licență întreprinde, după caz, acțiunile specificate la punctele 46 și 47.

46. În cazul adoptării hotărârii privind suspendarea activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, casa de schimb valutar este obligată:

- a) să suspende activitatea sediului central și/sau a sucursalelor, și/sau a aparatelor de schimb valutar indicate în hotărârea BNM;
- b) să informeze în scris BNM despre suspendarea activității sediului central și/sau a sucursalelor, și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar indicate în hotărârea BNM;
- c) să afișeze la locuri vizibile ale sediului central și/sau a sucursalelor, și/sau a aparatelor de schimb valutar indicate în hotărârea BNM, avize privind suspendarea activității în baza hotărârii BNM, cu indicarea termenului de suspendare.

47. În cazul adoptării hotărârii privind suspendarea activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a hotelului, hotelul este obligat:

- a) să suspende activitatea de schimb valutar a punctelor de schimb valutar și/sau a aparatelor de schimb valutar;
- b) să informeze în scris BNM despre suspendarea activității de schimb valutar a punctelor de schimb valutar și/sau a aparatelor de schimb valutar;
- c) să afișeze la locul vizibil al punctului de schimb valutar și/sau pe corpul aparatelor sale de schimb valutar indicate în hotărârea BNM avize privind suspendarea activității în baza hotărârii BNM, cu indicarea termenului de suspendare.

48. În scopul verificării îndeplinirii hotărârii privind suspendarea activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice de către unitatea de schimb valutar, BNM poate efectua controlul pe teren conform prevederilor art. 62 alin. (3) lit. a) din Legea nr.62/2008 și prezentului regulament.

49. Hotărârea privind reluarea activității de către titularul de licență se ia în termenul stabilit la art.65 alin.(4) din Legea nr.62/2008 și se notifică titularului de licență conform prevederilor art. 11² alin. (1) lit. a), b) sau c) din Legea nr. 548/1995.

Secțiunea 5. Retragerea licenței casei de schimb valutar și a hotelului

50. Hotărârea BNM privind retragerea licenței eliberate casei de schimb valutar sau hotelului se adoptă și se aduce la cunoștința acestora în conformitate cu prevederile art.66 din Legea nr.62/2008, luând în considerare prevederile prezentului regulament.

51. În cazul constatării în activitatea sucursalelor casei de schimb valutar a temeiurilor prevăzute de art.66 din Legea nr.62/2008, va fi retrasă copia autorizată de pe licență eliberată casei de schimb valutar în vederea desfășurării activității de schimb valutar prin intermediul sucursalelor asupra cărora a fost efectuat controlul în baza deciziei BNM.

52. În cazul retragerii licenței/copiei autorizate de pe licență, casa de schimb valutar este obligată:

a) să înceteze definitiv activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a sediului central și/sau a sucursalelor, și/sau a aparatelor de schimb valutar indicate în hotărârea BNM;

b) să informeze în scris BNM despre încetarea definitivă a activității de schimb valutar a sediului central și/sau a sucursalelor, și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar indicate în hotărârea BNM, anexând originalul licenței și/sau al copiilor autorizate de pe licență ale sucursalelor indicate în hotărârea BNM.

53. În cazul retragerii licenței, hotelul este obligat:

a) să înceteze definitiv activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a punctelor de schimb valutar și a aparatelor de schimb valutar ale sale;

b) să informeze în scris BNM despre încetarea definitivă a activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a punctelor de schimb valutar și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar ale sale, anexând originalul licenței.

Secțiunea VII

APLICAREA SANCTIUNILOR ȘI MĂSURILOR DE REMEDIERE PENTRU ÎNCĂLCĂRI AFERENTE DOMENIULUI CU PRIVIRE LA PREVENIREA ȘI COMBATerea SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI

54. Aplicarea sancțiunilor unității de schimb valutar, în cazul încălcării prevederilor Legii nr.308/2017 și ale actelor normative ale BNM elaborate în baza acestei legi, se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 75/2020, ținând cont de prevederile art.75¹ și 75² din Legea nr.548/1995, care se aplică corespunzător.

55. La individualizarea sancțiunilor aferente domeniului cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului se ține cont de:

1) gravitatea și durata încălcărilor constatate;

2) suma veniturilor obținute ca urmare a încălcărilor sau alte beneficii pecuniare obținute de către entitatea raportoare, pierderile sau prejudiciul cauzat, în cazul în care este posibilă determinarea acestora;

3) vinovăția și situația financiară ale subiectului supus sancțiunii;

4) încălcările anterioare comise de către subiectul supus sancțiunii în perioada ultimului an de gestiune, caracterul sancțiunilor aplicate, precum și nivelul de cooperare a subiectului cu Serviciul și cu alte organe cu funcții de supraveghere a entităților raportoare;

5) circumstanțele agravante și cele atenuante;

6) consecințele încălcărilor constatate și ale sancțiunilor planificate asupra stabilității și fiabilității pieței;

7) alte circumstanțe relevante.

56. Termenul de tragere la răspundere pentru încălcarea prevederilor Legii nr.308/2017, este de 5 ani de la momentul comiterii încălcării.

57. Hotărârea privind aplicarea sancțiunilor pentru încălcările aferente domeniului cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului se ia de către Comitetul executiv al BNM, ținând cont de prevederile art. 75² din Legea nr.548/1995, cu excepția termenului de tragere la răspundere pentru încălcarea prevederilor Legii nr.308/2017, luându-se în considerare termenul prevăzut la punctul 56 din prezentul regulament.

58. Sancțiunea prevăzută de art. 34 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 75/2020 poate fi aplicată de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a Moldovei sau în modul stabilit de reglementările interne ale BNM, ținând cont de prevederile art. 24 alin. (2), cu respectarea art. 75² alin. (4) din Legea nr.548/1995.

59. În cazul aplicării unității de schimb valutar a sancțiunii de amendă, prevăzute de art. 34 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 75/2020, se ține cont de prevederile art. 40 alin. (1) din Legea nr. 75/2020, art. 75² alin.(10)-(14) din Legea nr.548/1995 și de prevederile punctelor 39 – 41 din prezentul regulament.

60. Aplicarea amenzii persoanei fizice, angajatului unității de schimb valutar se efectuează în conformitate cu prevederile art. 40 alin. (1), (4) și (5) din Legea nr. 75/2020.

61. În cazul aplicării sancțiunilor prevăzute de art. 34 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 75/2020, devin incidente prevederile punctelor 45 - 47, 52 și 53 din prezentul regulament.

ACT PRIVIND REZULTATELE CONTROLULUI nr. _____

_____ 20 _____

_____ (locul întocmirii)

Subsemnații, _____,
(funcția, numele, prenumele inspectorilor Băncii Naționale a Moldovei)

în baza capitolului VIII din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară și/sau capitolului III din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului,

am efectuat controlul _____ pe teren conform Deciziei Băncii Naționale a Moldovei
(planificat /inopinat)

nr. _____ din _____,

la unitatea de schimb valutar _____
(denumirea unității, numărul și data eliberării licenței și, dacă este cazul, data eliberării copiei autorizate de pe licență)

cu sediul _____
(sediul unității de schimb valutar /subdiviziunii acesteia)

cu adresa de desfășurare a activității de schimb valutar _____

în prezența _____
(funcția, numele, prenumele lucrătorului unității de schimb valutar)

Data (perioada) de activitate supusă controlului _____

_____ (altă informație, dacă este cazul)

Ora începerii controlului _____.

Rezultatele controlului

I. Constatări în privința valorilor valutare la momentul începerii controlului:

La momentul controlului toate valorile valutare aflate în incinta unității de schimb valutar aparțin

_____ (denumirea unității de schimb valutar)

_____ (semnătura lucrătorului unității de schimb valutar)

1. Soldul la începutul zilei			2. Primit spre decontare pe parcursul zilei		
Denumirea valorilor valutare, monedă	În nominal	Echivalent în MDL la cursul oficial	Denumirea valorilor valutare, monedă	În nominal	Nr. doc.
USD			USD		
EUR			EUR		
RUB			RUB		
RON			RON		

UAH			UAH		
MDL		X	MDL		
3. Încasări			4. Plăți		
Denumirea valorilor valutare, monedă	În nominal	Cursul de cumpărare	Denumirea valorilor valutare, monedă	În nominal	Cursul de vânzare
USD			USD		
EUR			EUR		
RUB			RUB		
RON			RON		
UAH			UAH		
MDL			MDL		

5. Transmis pe parcursul zilei			6. Soldul la momentul controlului conform datelor de evidență		
Denumirea valorilor valutare, monedă	În nominal	Nr. doc.	Denumirea valorilor valutare, monedă	În nominal	Echivalent în MDL la cursul oficial
USD			USD		
EUR			EUR		
RUB			RUB		
RON			RON		
UAH			UAH		
MDL			MDL		X

7. Soldul efectiv la momentul controlului*			8. Diferența între datele evidenței și soldul efectiv		
Denumirea valorilor valutare, monedă	În nominal	Echivalent în MDL la cursul oficial	Denumirea valorilor valutare, monedă	Surplusul în casă (p.7 - p.6)	Lipsa în casă (p.6 - p.7)

În cazul dezacordului cu rezultatele controlului pe teren, în termen de 5 zile lucrătoare de la data notificării actului privind rezultatele controlului, sunteți în drept să prezentați în scris la Banca Națională a Moldovei argumentarea dezacordului, anexând, după caz, documentele de rigoare. În perioada indicată, termenul de curgere a procedurii administrative aferente controlului se suspendă.

Ora finalizării controlului _____.

Martor asistent (dacă a fost atras): _____
(numele, prenumele, patronimicul, domiciliu (reședință), nr.telefon)

File suplimentare la act: _____ file.

Anexe la act: _____
(denumirea, numărul și data, dacă este cazul; numărul de file)

V. Semnăturile:

Inspectorii Băncii Naționale a Moldovei _____

Persoana împuternicită (lucrătorul) a unității de schimb valutar

Mențiunea privind refuzul de a semna actul (dacă este cazul) _____

Martor asistent (dacă a fost atras) _____

Actul a fost înmănat la _____ 20 ____ dlui (dnei) _____

_____,
(funcția, numele, prenumele persoanei împuternicite (lucrătorului) a unității de schimb valutar)

care a confirmat cele expuse prin semnătură _____.
(semnătura)

Matricea privind determinarea cuantumului amenzii

Circumstanțe	Nivelul circumstanței *					Ponderea circumstanței	Calculul amenzii
	1	2	3	4	5		
Gravitatea și impactul încălcării asupra activității titularului de licență	Încălcare de o gravitate scăzută, ce nu generează riscuri cu impact asupra activității sau poate genera riscuri cu impact minor	Încălcare de o gravitate scăzută, ce poate genera riscuri cu impact scăzut	Încălcare de o gravitate medie, ce poate genera riscuri cu impact mediu	Încălcare de o gravitate înaltă, ce poate genera riscuri cu impact înalt	Încălcare de o gravitate înaltă, ce poate genera riscuri cu impact major	40%	<p>Amenda* = $\frac{\sum (\text{Nivel} * \text{Pondere})}{10\ 000}$ x Nr. încălcări</p> <p>unde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nivel – nivelul circumstanței în raport cu fiecare încălcare constatată; - Pondere – Ponderea circumstanței; - 10 000 – valoarea de referință ce reprezintă cuantumul minim al amenzii, stabilit conform art. 75 alin. (1) lt. c) din Legea nr. 548/1995; - Nr. încălcări – numărul de încălcări constat în cadrul controlului.
Durata	Termen de până la 1 lună	Termen scăzut (1 – 2 luni)	Termen mediu (2-6 luni)	Termen îndelungat (6 - 12 luni)	Termen mai mare de 1 an/continuu	15%	
Frecvența	Foarte rar (o data la 2 ani)	Frecvență scăzută (o dată pe an)	Frecvență medie (o dată la câteva luni)	Frecvență înaltă (în fiecare lună)	Foarte frecvent (în fiecare zi)	10%	
Caracterul repetat	Prima abatere	x	x	x	Încălcarea se repetă	15%	
Volumul mijloacelor bănești legat de obiectul încălcării	Minor (până la 50 000 lei)	Scăzut (50 000.01 - 100 000 lei)	Mediu (100 000.01 - 300 000 lei)	Înalt (300 000.01 - 400 000 lei)	Major (400 000.01 lei și mai mult)	10%	
Gradul de cooperare a titularului de	Cooperează foarte bine	Cooperare peste medie	Cooperare medie	Cooperare redusă	Necooperant	5%	

licență manifestat în cadrul controlului							Limite: min. 10 000 MDL, max. 40 000 MDL
Ațiunile de remediere întreprinse de către titularul de licență cu privire la încălcarea	Încălcarea a fost înlăturată pe parcursul controlului	Încălcarea a fost înlăturată după finisarea controlului și le-a prezentat BNM	Au fost întreprinse unele măsuri pentru înlăturarea încălcărilor	Au fost întreprinse măsuri insuficiente și ineficiente pentru înlăturarea încălcărilor	Nu au fost întreprinse măsuri pentru înlăturarea încălcărilor	5%	* Dacă conform calculului se vor obține valori sub/peste limitele stabilite, se va aplica valoarea conform limitei.

Nr. d/o	Temeiul suspendării activității	Termenul de suspendare a activității (zile calendaristice)
1.	Neîndeplinirea de către USV, în termenul stabilit, a cerințelor privind lichidarea încălcărilor și a altor cerințe indicate în avertismentul /decizia (hotărârea) BNM privind aplicarea amenzii (<i>art.65 alin.(1) lit.a)</i>)	45 zile
2.	Nerespectarea de către USV a termenului de depunere a cererii de reperfectare, de eliberare a duplicatului licenței /copiei autorizate de pe licență pierdute sau a termenului de depunere a cererii de reperfectare a licenței/copiei autorizate de pe licență (<i>art.65 alin.(1) lit. c)</i>)	10 zile
3.	Nerespectarea de către USV a cel puțin uneia din cerințele stabilite la art.44 alin.(1)-(3), (4), (5) și (6) din Legea nr.62/2008 (<i>art.65 alin.(1) lit.d)</i>)	
	1) menținerea de către USV, pe parcursul activității sale, a mijloacelor bănești circulante, formate din aporturile bănești în capitalul social, la nivelul cel puțin de 500 000 lei (<i>art.44 alin. (1) și (4)</i>): - lipsa mijloacelor bănești în sumă de până la 20 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 20 000.01 până la 80 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 80 000.01 până la 200 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 200 000.01 până la 300 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 300 000.01 până la 400 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 400 000.01 lei și mai mare	30 zile 31 - 60 zile 61 - 90 zile 91 - 120 zile 121 - 150 zile 151 - 180 zile
	2) menținerea de către USV, pe parcursul activității sale, pentru fiecare sucursală a sa a mijloacelor bănești circulante, formate din aporturile bănești în capitalul social, la nivelul cel puțin de 500 000 lei (<i>art.44 alin.(2), (4)</i>): - lipsa mijloacelor bănești în sumă de până la 20 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 20 000.01 până la 80 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 80 000.01 până la 200 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 200 000.01 până la 300 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 300 000.01 până la 400 000 lei - lipsa mijloacelor bănești în sumă de la 400 000.01 lei și mai mare	30 zile 31 - 60 zile 61 - 90 zile 91 - 120 zile 121 - 150 zile 151 - 180 zile
	3) introducerea aporturilor bănești în capitalul social al casei de schimb valutar (CSV), inclusiv în cazul majorării capitalului social, fără înregistrarea mijloacelor respective la conturile casei de schimb valutar/sucursalelor acesteia deschise la băncile licențiate (cu excepția cazului când majorarea capitalului social al casei de schimb valutar se face din contul profitului obținut) (<i>art.44 alin.(3)</i>)	10 zile
	4) nerespectarea cerinței privind dispunerea și păstrarea în timpul programului de lucru a CSV/sucursalei acesteia a mijloacelor bănești circulante în încăperea CSV/sucursalelor acesteia și/sau în conturile deschise la bănci licențiate și/sau în aparatele de schimb valutar (<i>art.44 alin.(5)</i>): - păstrarea în alte locuri a mijloacelor bănești în sumă de până la 20 000 lei - păstrarea în alte locuri a mijloacelor bănești în sumă de la 20 000.01 până la 80 000 lei - păstrarea în alte locuri a mijloacelor bănești în sumă de la 80 000.01 până la 200 000 lei - păstrarea în alte locuri a mijloacelor bănești în sumă de la 200 000.01 până la 300 000 lei	30 zile 31 - 60 zile 61 - 90 zile 91 - 120 zile 121 - 150 zile 151 - 180 zile

	<p>- păstrarea în alte locuri a mijloacelor bănești în sumă de la 300 000.01 până la 400 000 lei</p> <p>- păstrarea în alte locuri a mijloacelor bănești în sumă de la 400 000.01 lei și mai mare</p>	
	<p>5) completarea de către CSV, în termen de 30 de zile calendaristice, a mijloacelor circulante, formate din aporturile bănești în capitalul social, până la nivelul minim de 500 000 lei, inclusiv 500 000 lei pentru fiecare sucursală a CSV, dacă, ca urmare a activității sale, CSV suportă pierderi aferente fluctuației cursului valutar, care duc la diminuarea mijloacelor circulante menționate sub nivelul stabilit (<i>art.44 alin.(6)</i>):</p> <p>- întârzierea de la 10 până la 20 zile</p> <p>- întârzierea de la 21 până la 30 zile</p> <p>- întârzierea de la 31 zile și mai mult</p>	<p>30 zile</p> <p>31 - 60 zile</p> <p>61 - 90 zile</p>
4.	Opunerea față de efectuarea controlului asupra activității USV și/sau eschivarea de la prezentarea informației și a documentelor solicitate în cadrul controlului (<i>art.65 alin.(1) lit.f)</i>)	180 zile
5.	Deținerea de către BNM a informației potrivit căreia cel puțin una dintre persoanele indicate la art. 47 alin. (2) lit. i), alin. (4) lit. h) și alin.(6) lit. e) are antecedente penale și/sau a informației potrivit căreia cel puțin una dintre persoanele menționate, nerezidentă, are antecedente penale(<i>art.65 alin.(1) lit.e)</i>)	până la substituirea persoanei respective
6.	Nerespectarea de către titularul de licență a prevederilor art. 47 alin. (9) și ale art. 51 alin. (5) și alin. (5 ¹) (<i>art.65 alin.(1) lit.g)</i>)	până la remedierea situației
7.	Prezentarea de către autoritățile competente a informației care indică existența caracterului suspect al sursei mijloacelor financiare utilizate pentru aportul la capitalul social al CSV, pentru procurarea participațiilor/acțiunilor CSV de către asociații/acționarii, beneficiarii efectivi ai CSV și/sau existența asocierii ori afilierii persoanelor, indicate la art. 47 alin. (2) lit. i), alin. (4) lit. h) și alin. (6) lit. e), cu unii infractori și/sau cu unele grupuri criminale organizate (<i>art.65 alin.(1) lit.h)</i>)	până la remedierea situației/substituirea persoanei respective